

Sygn. akt IV KK 492/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Zbigniew Puskarski

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (sprawozdawca)

Protokolant Danuta Bratkrajc

w sprawie **K. M. i S. N.**

skazanych za czyn z art. 279 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 29 grudnia 2022 r.,

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

kasacji Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 29 sierpnia 2022 r., sygn. akt III K 926/22,

**uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i sprawę przekazuje
Sądowi Rejonowemu w Rybniku do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym z dnia 29 sierpnia 2022 r., sygn. akt III K 926/22, Sąd Rejonowy w Rybniku uznał K. M. za winnego czynu z art. 279 § 1 k.k. i za to na mocy art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 37a § 1 k.k. wymierzył mu karę roku i 8 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 32 godzin w stosunku miesięcznym (pkt 1), a

także uznał S. N. za winnego czynu z art. 279 § 1 k.k. i za to na mocy art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 37a § 1 k.k. wymierzył mu karę roku i 3 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym (pkt 2). Wyrok zawierał ponadto rozstrzygnięcia w przedmiocie obowiązku naprawienia szkody (pkt 3) i kosztów procesu (pkt 4-5). Wyrok ten nie został zaskarżony i uprawomocnił się.

Kasację od powyższego wyroku nakazowego, w trybie art. 521 § 1 k.p.k., wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył go w całości na niekorzyść obu skazanych i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego i materialnego, tj. art. 500 § 1 k.p.k. oraz art. 37a § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k., polegające na wadliwym przyjęciu, iż za zarzucany K. M. i S. N. występki możliwe jest orzeczenie kary ograniczenia wolności, co doprowadziło do skazania obu oskarżonych wydanym na posiedzeniu wyrokiem nakazowym, przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k., za czyn z art. 279 § 1 k.k. na kary: roku i 8 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 32 godzin w stosunku miesięcznym – orzeczoną wobec K. M. oraz roku i 3 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym – orzeczoną wobec S. N., w sytuacji, gdy występki te zagrożone są karą pozbawienia wolności do lat 10, co czyniło niemożliwym orzeczenie za niego kary ograniczenia wolności, nawet przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k., który przewiduje możliwość wymierzenia tego rodzaju kary jedynie wówczas, gdy przestępstwo zagrożone jest tylko karą pozbawienia wolności, nieprzekraczającą 8 lat. W oparciu o ten zarzut Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Rybniku do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Rację ma autor kasacji, że w niniejszej sprawie doszło do rażącego naruszenia prawa materialnego. K. M. i S. N. zarzucono i przypisano popełnienie

czynu z art. 279 § 1 k.k., tj. czynu zagrożonego karą od roku do 10 lat pozbawienia wolności. Jednocześnie Sąd Rejonowy zastosował art. 37a k.k., którego – z uwagi na zagrożenie karą czynu przypisanego – zastosować nie mógł. Zgodnie bowiem z art. 37a k.k., przewidzianą w jego ramach karę ograniczenia wolności można orzec, jeżeli przestępstwo jest zagrożone tylko karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 8 lat. Nie jest to zatem możliwe w sprawie o czyn z art. 279 § 1 k.k. jako zagrożony karą surowszą. Tym samym zastosowanie art. 37a k.k. wbrew ustawowym jego przesłankom stanowi rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 523 § 1 k.k. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2020 r., V KK 675/19).

Powyższe uchybienie pociągnęło za sobą także rażące naruszenie prawa procesowego. Zaskarżony wyrok jest bowiem wyrokiem nakazowym, natomiast zgodnie z art. 500 § 1 k.p.k. wyrok nakazowy może zostać wydany jedynie w wypadkach pozwalających na orzeczenie kary ograniczenia wolności lub grzywny. W tej sprawie orzeczenie samoistnej kary ograniczenia wolności byłoby możliwe jedynie w razie zastosowania instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary (art. 60 § 6 pkt 3 k.k.) lub przyjęcia wypadku mniejszej wagi kradzieży z włamaniem (art. 283 k.k.), co jednak nie miało miejsca w zaskarżonym kasacją wyroku nakazowym.

Wobec oczywistej zasadności zarzutu kasacyjnego należało uchylić zaskarżony wyrok i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Rybniku. Ponownie rozpoznając sprawę Sąd ten będzie miał na względzie przepisy prawa materialnego i procesowego, w tym także to, że orzeczenie w tej sprawie samoistnej kary ograniczenia wolności jest potencjalnie możliwe jedynie przy zastosowaniu instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary, zaś skorzystanie z art. 37a k.k. – jedynie w razie zmiany kwalifikacji prawnej czynów zarzucanych oskarżonym i przyjęcia wypadku mniejszej wagi kradzieży z włamaniem.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w sentencji wyroku.